

A Mocsárosdűlő és annak részét képező Mocsáros Természetvédelmi Terület területhasználat-történeti vizsgálata

Szabó Gergely

Természetvédelmi Mérnök BSc. alapképzési szak, levelező munkarend

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Belső témavezető: Dr. Saláta Dénes, egyetemi docens, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Szakdolgozatom célja a főváros belterületén található utolsóként megmaradt, nagyobb kiterjedésű vizes élőhely, a Mocsárosdűlő és annak részét képező Mocsáros Természetvédelmi Terület bemutatása volt. A növekvő antropogén nyomás, és az egyre súlyosabb klímakrízis közepette különösen fontos a nagyobb városok területén megtalálható zöld felületek védelme, és az elkövetkezendő generációk számára való megőrzése.

Vizsgálatom tárgyát képező terület megismerésének első fázisa a szakirodalmi források feldolgozása volt. Elsődlegesen szakkönyveken keresztül ismertem meg a Mocsárosdűlőt és annak tágabb környezetét. Másodsorban, különböző térképek segítségével vált teljessé a terület története. További segítséget nyújtottak az internetes források is.

Célom volt, hogy megválaszoljam melyik kortól datálható a legnagyobb emberi hatás a területre. Erre azt a választ találtam, a II. világháború után az államszocializmus időszakában kezdődött a legnagyobb mértékű antropogén károsító hatás a Mocsárosdűlőn. Második kérdésem azt volt, hogy indokolt-e a Mocsáros Természetvédelmi Terület határait növelni. A határok növelése indokolt annak tudatában, hogy csak így lehet biztosítani a terület integritását, biodiverzitását, ellenállóképességét. Utolsó kérdésem pedig az volt, hogy miként lehet megvalósítani az előző mondatban felvázolt kívánatos állapotokat a területen. Erre kínál megoldást a természetvédelem. A védett területek esetében precíz természetvédelmi monitorozással fel lehet mérni az ott fennálló állapotokat. A begyűjtött információk alapján meg lehet határozni azokat a természetvédelmi eljárásokat, amik pozitív folyamatokat indíthatnak be egy erősen degradált vagy fokozott veszélyeztető tényezőknek kitett ökoszisztéma esetén. Ilyen eljárások lehetnek a Mocsárosdűlő esetében a vízvisszatartás, a tájra nem jellemző, továbbá az invazív fajok kivétele, megfelelő méretű határok és pufferzónák kijelölése. Továbbá fontos feladata a természetvédelemnek, hogy az oktatási lehetőségekkel

élve, olyan embereket neveljenek, akik megbecsülik, oltalmazzák és előmozdítják hazánk természeti értékeinek fennmaradását.